

Posudek diplomové práce

MICHAELY MACHÁČKOVÉ

TÉMA RODINY V DÍLE NATALIE GINZBURG,

Ústav románských studií FFUK

Diplomantka se rozhodla věnovat svou práci jedné z nejzajímavějších autorek silné generace narozené v desátých a dvacátých letech minulého století (Calvino, Sciascia, Pasolini, Ortesová, Morantová a další). Orientovala se přitom na prózy, v nichž je tematizována rodina – konkrétně rodiče a děti, sourozenecké vazby, manželské a partnerské vztahy (což jsou ovšem v případě Ginzburgové všudypřítomná témata).

Po úvodu podává diplomantka zevrubný životopis Ginzburgové. Třetí kapitola už má analytický charakter a je věnována „rodičům a dětem“ v autorčiných výpravných prózách.

Začnu právě analytickými kapitolami.

Diplomantka si připravila půdu tím, že převyprávěla „obsahy“ deseti povídek a novel, v nichž Ginzburgová provádí invenční kombinatoriku vztahových posibilití mezi rodiči a dětmi, manželi a manželkami, milenci a milenkami. Nato se zaměřila na typologii jednotlivých aktérů těchto příběhů. Všimá si, že otcové a děti jsou v jednotlivých prózách značně individualizováni, pro obě generace je však charakteristický nedostatek vřelosti a sobecké či vypočítavé motivace osobních postojů. Za výraznější pokládá ženské postavy, vztah matka – dítě se však u Ginzburgové rovněž pravidelně vyznačuje nezodpovědností a nezájmem. Podobně „bezútěšné“ – diplomantčín termín – jsou i manželské a partnerské vztahy.

Materiálu má diplomantka dost, a tak jsou její analýzy skutečně komplexní, a třebaže jsou hodně popisné, místy nacházíme dobré postřehy. Velmi zajímavý je závěr této kapitoly, kde si diplomantka klade otázku, do jaké míry jsou tyto příběhy živeny osobní empirií a jak se do nich promítá autorčina důvěra v psaní.

Další kapitola je věnována nejpopulárnější knize Ginzburgové, vzpomínkové próze *Lessico familiare*. Je to nejlepší část práce: věcná, přehledná, dobře artikulovaná a dobře stylisticky zvládnutá. Z analýz je zřejmé, že ve vzpomínkách na vlastní rodinu se pesimismus Ginzburgové rozpouští a ona začíná oceňovat i jisté tiky a mánie jako výraz osobnosti. Její postavy už nejsou tak fatálně predestinovány: vyvíjejí se, proměňují se, dokonce „vyzrávají“.

Tématu rodiny je věnován i „historický“ román *La famiglia Manzoni*, brilantní rekonstrukce Manzoniho intimního života. Diplomantka bystře konstatuje, že fakticky je tu přítomna většina témat, jež zpracovává Ginzburgová ve své fabulačně volné výpravné próze, a hledá dokonce spojnice autobiografického rázu.

Úhrnem rád konstatuji, že všechny tři analytické kapitoly jsou zdařilé a jsou napsány s velkým osobním nasazením. Rád bych na tomto místě skončil, ale bohužel se ještě musím vrátit k první kapitole práce (O autorce) a k úvodním resumé kapitoly druhé.

Tyto partie jsou totiž nejspíš poznamenány velkým chvatem a místy je obtížné porozumět, co se nám vlastně sděluje (s. 21: „Prostřednictvím Carmininých a Ivaniných schůzek se dozvídáme o rozpadu Carminova současného manželství...“, přičemž Carmina a Carmino jsou jedna osoba). Problematická je však hlavně často velice neučesaná a přibližná stylizace. Nemám sice ve zvyku zastavovat se u jednotlivostí, ale v tomto případě je to asi jediný způsob, jak ozřejmit, co mám na mysli.

Vybírám namátkou ze s. 12:

„Alessandra byla dána do institutu“ (jakého „institutu“?);

„přijeli Spojenci a nastalo srpnové osvobození“ („nastávají“ přírodní úkazy);

„v Turíně pokračovala v práci pro Einaudi v hlavním sídle“ (pro Einaudiho, co znamená: v hlavním sídle?);

„vyšel první překlad dvou dílů Hledání ztraceného času“ (žádný druhý překlad těchto dvou dílů však nevyšel, patrně míněno: překlad prvních dvou dílů);

„V Turínu pak už překlad knihy dodělala“ (dokončila);

„Mimo své překladatelské a spisovatelské kariéry se začala věnovat i politice“ (mimo svou...);

„zprvu spíše tím, že propagovala italskou komunistickou stranu a během voleb vystupovala v jejich prospěch“ (v jejich?, celkově jsou to nicneříkající floskule);

„ten se během čtyř let, kdy se neviděli, stal anglistou“ (člověk se stává například mizantropem, ale „stát se anglistou“ je složitější proces a sotva záležitost čtyř let).

Jistěže něco z toho by bylo možno tolerovat, ale nakupení takových nemotorností na jediné stránce dělá z textu cosi školáckého.

Tyto první stránky práci výrazně poškozují, a já ji proto hodnotím známkou velmi dobře.

8. 8. 2018

prof. PhDr. Jiří Pelán, Ph.D.,
oponent